

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет інформатики та обчислювальної
техніки

Кафедра інформатики та програмної інженерії

Звіт

з лабораторної роботи № 5 з дисципліни
«Алгоритми та структури даних-1.
Основи алгоритмізації»

«Дослідження складних
циклічних алгоритмів»

Варіант 3

Виконав студент ІІ-15, Борисик Владислав Тарасович
(шифр, прізвище, ім'я, по батькові)

Перевірила Вечерковська Анастасія Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

Лабораторна робота №5

Дослідження складних циклічних алгоритмів

Мета – дослідити особливості роботи складних циклів та набуті практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій.

Варіант 3

Задача

Дано натуральне число n . Серед чисел $1, \dots, n$ знайти такі, запис яких співпадає з останніми цифрами запису їх квадрату. Наприклад, 6 ($6^2 = 36$), 25 ($25^2 = 625$) і т.д.

Постановка задачі

За умовою задачі потрібно знайти числа, запис яких співпадає з останніми цифрами запису їх квадрату.

Результатом розв'язку є значення цих чисел.

Побудова математичної моделі

Складемо таблицю змінних

Змінна	Тип	Ім'я	Призначення
Кількість чисел	Цілий	n	Початкове дане
Лічильник циклу	Цілий	i	Проміжне дане
Кількість цифр у числі	Цілий	numLength	Проміжне дане
Коефіцієнт	Цілий	k	Проміжне дане
Квадрат лічильника циклу	Цілий	square	Проміжне дане
Дільник	Цілий	divisor	Проміжне дане
Умова	Цілий	condition	Результат

Для цілочисельного ділення будемо використовувати оператор $/$.

Для остачі від ділення будемо використовувати оператор $\%$.

Для конкатенації рядків будемо використовувати оператор $+$.

Для піднесення числа до степеня будемо використовувати функцію $\text{pow}()$.

1) Створюємо змінну n .

2) Просимо користувача ввести кількість чисел (n) і присвоюємо це значення

змінній n .

3) За допомогою арифметичного циклу ітеруємось через числа від 1 до n включно з кроком 1.

4) В тілі арифметичного циклу створюємо змінні $numLength$, k і присвоюємо їм значення $numLength = 0$, $k = i$ (i - лічильник циклу). Також, створюємо ітераційний цикл з передумовою.

5) В тілі ітераційного циклу з передумовою ділимо коефіцієнт на 10 і додаємо до кількості цифр одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

6) Після виходу з ітераційного циклу з передумовою створюємо змінні $square$, $divisor$, $condition$ і присвоюємо їм значення

$square = \text{pow}(i, 2)$,

$divisor = \text{pow}(10, numLength)$,

$condition = square \% divisor$.

7) За допомогою умовної форми оператора вибору виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == condition$.

Розв'язання

Програмні специфікації запишемо у псевдокодi та графічній формi у вигляді блок-схеми.

Крок 1. Визначимо основні дії

Крок 2. Створення змінної n .

Крок 3. Просимо користувача ввести кількість чисел (n) і присвоєння цього значення змінній n .

Крок 4. За допомогою арифметичного циклу ітеруємось через числа від 1 до n включно з кроком 1.

Крок 5. В тілі арифметичного циклу створюємо змінні $numLength$, k і присвоюємо їм значення $numLength = 0$, $k = i$ (i - лічильник циклу).

Крок 6. Також, створюємо ітераційний цикл з передумовою.

Крок 7. В тілі ітераційного циклу з передумовою ділимо коефіцієнт на 10 і додаємо до кількості цифр одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

Крок 8. Після виходу з ітераційного циклу з передумовою створюємо змінні square, divisor, condition і присвоюємо їм значення

$\text{square} = \text{pow}(i, 2)$, $\text{divisor} = \text{pow}(10, \text{numLength})$, $\text{condition} = \text{square} \% \text{divisor}$.

Крок 9. За допомогою умовної форми оператора вибору виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == \text{condition}$.

Псевдокод

Крок 1

Початок

Створення змінної n.

Введення n.

Ітеруємось через числа від 1 до n включно з кроком 1.

Створюємо змінні numLength, k і присвоюємо їм значення $\text{numLength} = 0$, $k = i$.

Створюємо ітераційний цикл з передумовою.

Ділимо змінну k на 10 і додаємо до numLength одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

Створюємо змінні square, divisor, condition і присвоюємо їм значення $\text{square} = \text{pow}(i, 2)$, $\text{divisor} = \text{pow}(10, \text{numLength})$, $\text{condition} = \text{square} \% \text{divisor}$.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == \text{condition}$.

Кінець

Крок 2

Початок

n

Введення n.

Ітеруємось через числа від 1 до n включно з кроком 1.

Створюємо змінні numLength, k і присвоюємо їм значення $\text{numLength} = 0$, k

= i .

Створюємо ітераційний цикл з передумовою.

Ділимо змінну k на 10 і додаємо до numLength одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

Створюємо змінні square, divisor, condition і присвоюємо їм значення

$\text{square} = \text{pow}(i, 2)$, $\text{divisor} = \text{pow}(10, \text{numLength})$, $\text{condition} = \text{square} \% \text{divisor}$.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == \text{condition}$.

Кінець

Крок 3

Початок

n

Введення n

Ітеруємось через числа від 1 до n включно з кроком 1.

Створюємо змінні numLength, k і присвоюємо їм значення $\text{numLength} = 0$, $k = i$.

Створюємо ітераційний цикл з передумовою.

Ділимо змінну k на 10 і додаємо до numLength одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

Створюємо змінні square, divisor, condition і присвоюємо їм значення

$\text{square} = \text{pow}(i, 2)$, $\text{divisor} = \text{pow}(10, \text{numLength})$, $\text{condition} = \text{square} \% \text{divisor}$.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == \text{condition}$.

Кінець

Крок 4

Початок

n

Введення n

повторити

для i від 1 до n

Створюємо змінні numLength, k і присвоюємо їм значення $\text{numLength} = 0$,

$k = i$.

Створюємо ітераційний цикл з передумовою.

Ділимо змінну k на 10 і додаємо до `numLength` одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

Створюємо змінні `square`, `divisor`, `condition` і присвоюємо їм значення `square = pow(i, 2)`, `divisor = pow(10, numLength)`, `condition = square % divisor`.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == condition$.

все повторити

Кінець

Крок 5

Початок

n

Введення n

повторити

для i від 1 до n

`numLength := 0`

`k := i`

Створюємо ітераційний цикл з передумовою.

Ділимо змінну k на 10 і додаємо до `numLength` одиницю поки здійснюється умова $k \geq 1$.

Створюємо змінні `square`, `divisor`, `condition` і присвоюємо їм значення `square = pow(i, 2)`, `divisor = pow(10, numLength)`, `condition = square % divisor`.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == condition$.

все повторити

Кінець

Крок 6

Початок

n

Введення n

повторити

для i від 1 до n

numLength := 0

k := i

повторити

поки k >= 1

Ділимо змінну k на 10 і додаємо до numLength одиницю поки здійснюється умова k >= 1.

все повторити

Створюємо змінні square, divisor, condition і присвоюємо їм значення

square = pow(i, 2), divisor = pow(10, numLength), condition = square % divisor.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: i

== condition.

все повторити

Кінець

Крок 7

Початок

n

Введення n

повторити

для i від 1 до n

numLength := 0

k := i

повторити

поки k >= 1

$k := k / 10$

$numLength := numLength + 1$

все повторити

Створюємо змінні square, divisor, condition і присвоюємо їм значення

$square = pow(i, 2)$, $divisor = pow(10, numLength)$, $condition = square \% divisor$.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == condition$.

все повторити

Кінець

Крок 8

Початок

n

Введення n

повторити

для i від 1 до n

$numLength := 0$

$k := i$

повторити

поки $k \geq 1$

$k := k / 10$

$numLength := numLength + 1$

все повторити

$square := pow(i, 2)$

$divisor := pow(10, numLength)$

$condition := square \% divisor$.

Виводимо користувачу число, якщо воно задовільняє умову: $i == condition$.

все повторити

Кінець

Крок 9

Початок

n

Введення n

повторити

для i від 1 до n

numLength := 0

k := i

повторити

поки k >= 1

k := k / 10

numLength := numLength + 1

все повторити

square := pow(i, 2)

divisor := pow(10, numLength)

condition := square % divisor.

якщо i == condition

то

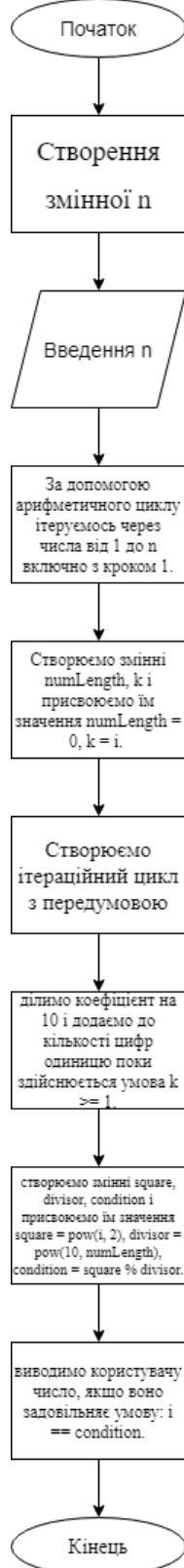
Вивід: i + " = " + square

все повторити

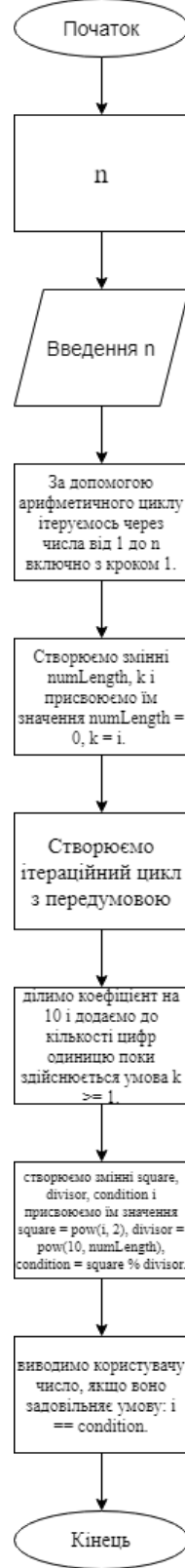
Кінець

Блок-схема алгоритму

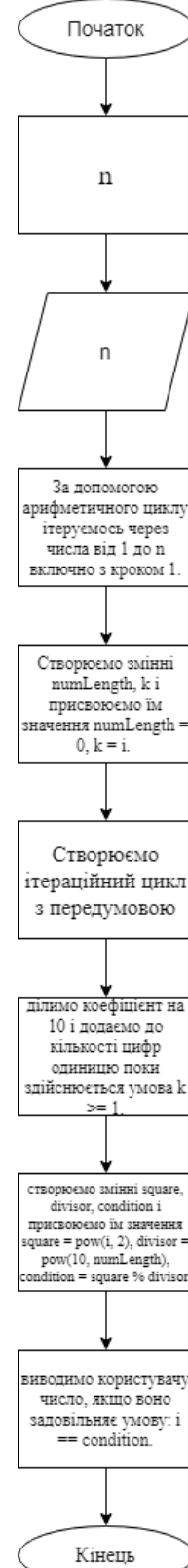
Крок 1

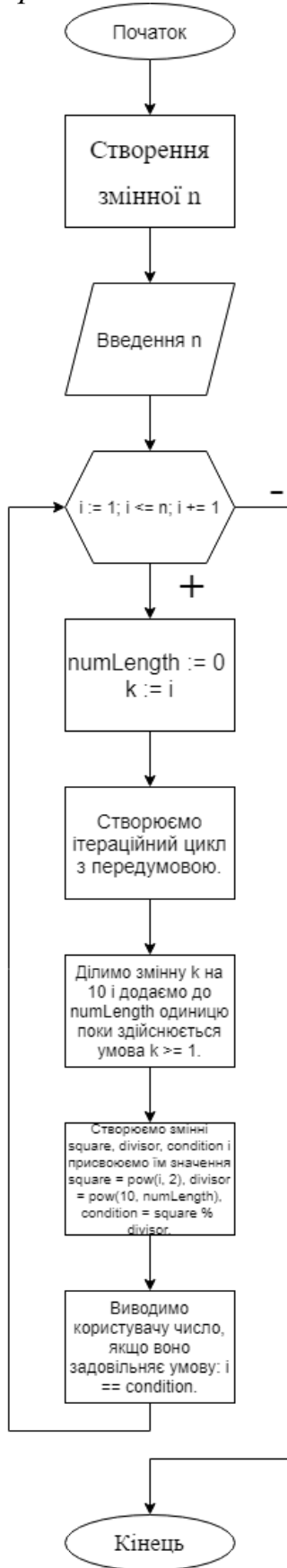
Крок 2

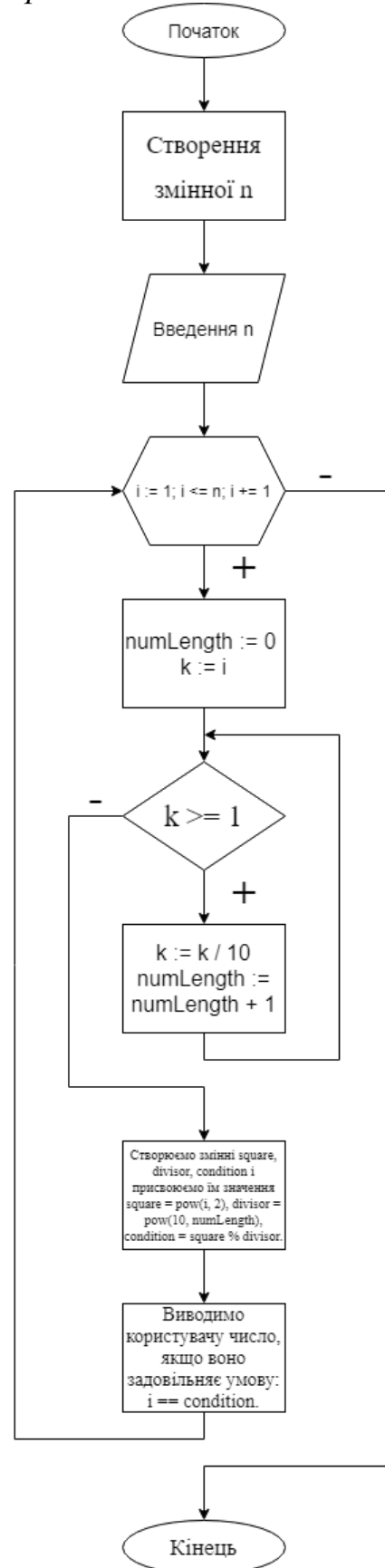
Крок 3

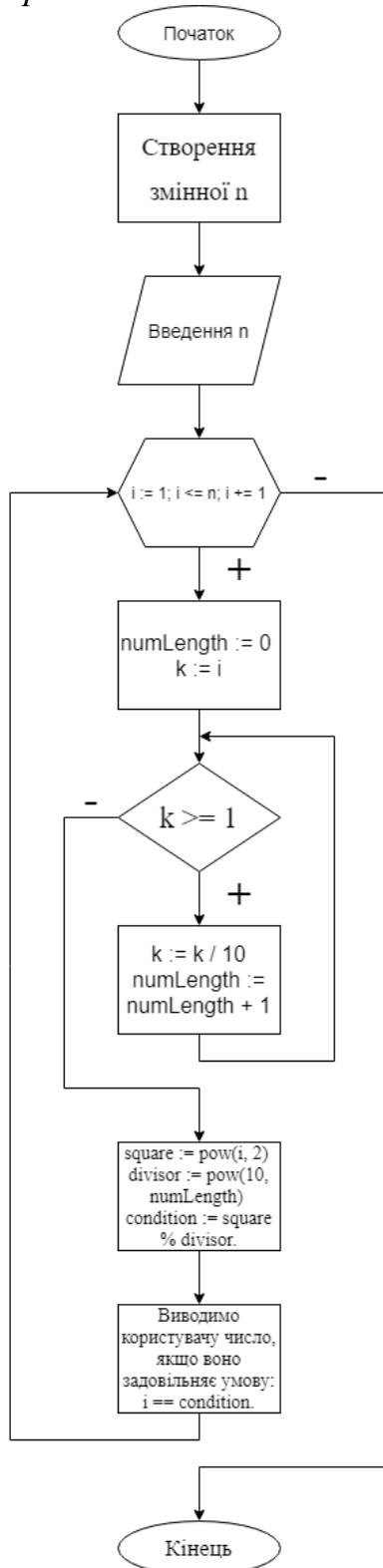
Крок 4

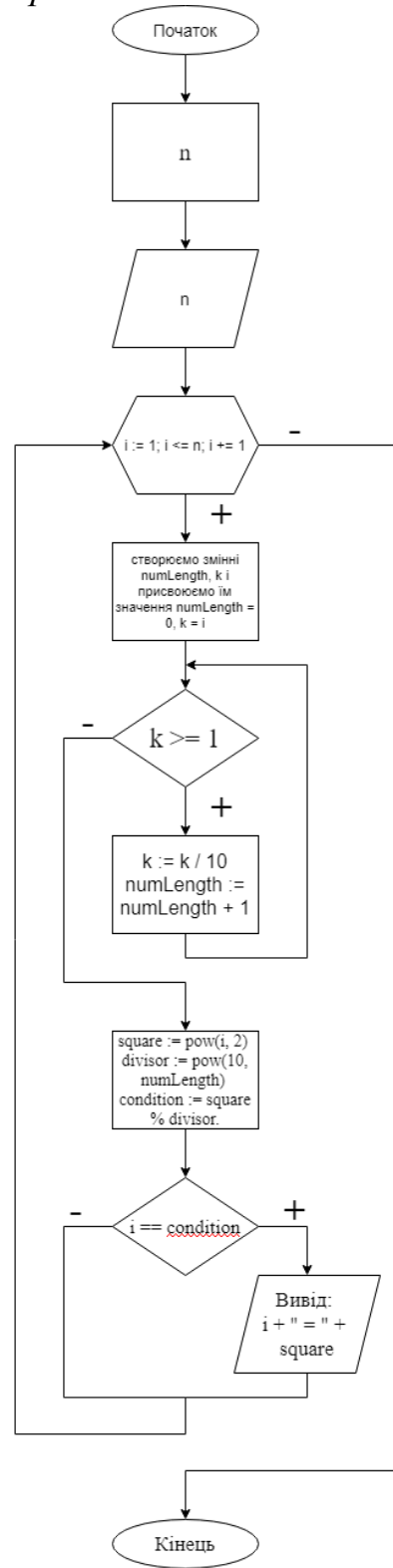
Крок 5

Крок 6

Крок 7

Випробування алгоритму

Блок	Дія
	Початок
1	Введення $n = 10000$
2	$i = 1$
3	$\text{numLenght} = 1$
4	$\text{square} = 1$
5	$\text{divisor} = 10$
6	$\text{condition} = 1$
7	Виведення: $1 = 1$
8	$i = 2$
9	$\text{numLenght} = 1$
10	$\text{square} = 4$
11	$\text{divisor} = 10$
12	$\text{condition} = 4$
13	$i = 3$
14	$\text{numLenght} = 1$
15	$\text{square} = 9$
16	$\text{divisor} = 10$
17	$\text{condition} = 9$
...	
30	$i = 6$
31	$\text{numLenght} = 1$
32	$\text{square} = 36$
33	$\text{divisor} = 10$
34	$\text{condition} = 6$
35	Виведення: $6 = 36$
...	
125	$i = 25$

126	numLenght = 2
127	square = 625
128	divisor = 100
129	condition = 25
130	Виведення: 25 = 625
...	
380	i = 76
381	numLenght = 2
382	square = 5776
383	divisor = 100
384	condition = 76
385	Виведення: 76 = 5776
...	
1880	i = 376
1881	numLenght = 3
1882	square = 141376
1883	divisor = 1000
1884	condition = 376
1885	Виведення: 376 = 141376
...	
3125	i = 625
3126	numLenght = 3
3127	square = 390625
3128	divisor = 1000
3129	condition = 625
3130	Виведення: 625 = 390625
...	
46880	i = 9376
46881	numLenght = 4

46882	<code>square = 87909376</code>
46883	<code>divisor = 10000</code>
46884	<code>condition = 9376</code>
46885	Виведення: $9376 = 87909376$
	Кінець

Висновок

Протягом п'ятої лабораторної роботи я дослідив особливості роботи складних циклів та набув практичних навичок їх використання під час складання програмних специфікацій. В результаті виконання роботи я отримав алгоритм, який знаходить числа, запис яких співпадає з останніми цифрами запису їх квадрату.